Prima instanță: Judecătoria Ungheni, (judecător: Mariana Stratan)
dosar nr.2a-796/*****24

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

05 noiembrie *****24 mun. Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecători Dumitru Corolevschi și Natalia Chircu
Grefier Natalia Pasat

examinând în ședință publică apelul declarat de Veronica Stratan împotriva hotărîrii judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Veronica Stratan împotriva lui **********cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

1. La 25 mai *****23 Veronica Stratan s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ui **********cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

2. În motivarea cererii de apel reclamanta a indicat că, la ***** a fost încheiată căsătoria dintre ea Veronica Stratan și pârâtul *****,căsătoria fiind înregistrată în registrul de stare civilă ia *****,1a *****, cu nr. ***** fapt confirmat prin certificatul de căsătorie anexat la materialele cauzei. Reclamanta și pârâtul sunt părinții copiilor ***** a.n. *****, ***** a.n. *****, **********a.n. ***** fapt confirmat prin certificatele de naștere anexate la prezenta. În prezent reclamanta și copiii locuiesc separat de pârât, iar în acest sens nu au relații familiale.

3. Menționează că acesta a manifestat în trecut un comportament agresiv în raport cu reclamanta. Astfel, la data de 19.08.*****18, reclamanta Veronica Stratan a fost agresată fizic de către pârâtul *****. Pe data de 23.01.*****21, reclamanta a fost din nou insultată și agresată fizic de către pârât, care se afla

în stare de ebrietate. Pârâtul amenințând-o ca o va ucide și că copiii vor fi plasați într-o casă de copii, deoarece reclamanta l-a anunțat ca dorește separarea lor. A fost sesizata și poliția, care a sosit la fata locului, pe adresa 54516 Wittlich Handelstrabe 48, Germania, unde aceștia locuiesc. În urma acestui fapt Judecătoria din Wittlich, Germania a decis ca locuința comuna de la adresa 54516 Wittlich Handelstrabe 48, Germania, va fi atribuită reclamantei și copiilor comuni în scopul utilizării exclusiv conform art.2 al Legii de protecție contra violenței. Durata punerii la dispoziție exclusivă a locuinței fiind limitată până la data de 28.09.*****21.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie *****22 s-a dispus „Se desface căsătoria, încheiată la 26 septembrie *****03, între **********și Veronica Stratan la *****, r-nul Strășeni, înregistrată cu *****. La eliberarea certificatului de desfacere a căsătorie de încasat de la **********și Veronica Stratan la buget taxa de stat, cîte 500% 2 unități convenționale de la fiecare. Se determină domiciliul copiilor minori ***** născută la *****, *****, născută la ***** și *****, născut la ***** cu mama- Veronica Stratan".

5. Decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie *****22 a devenit irevocabilă prin necontestare.

6. Reclamanta menționează că locuiește împreună cu copii separat de pârât, iar ultimul nu acordă întreținere copiilor. Copiii se află în exclusivitate la întreținerea și educația mamei Veronica Stratan.

7. Solicită,încasarea de la **********în beneficiul ei Veronica Stratan pensia de întreținere pentru copiii minori ***** a.n. *****, **********a.n. ***** în mărime a câte 3.000,00 lei lunar pentru fiecare copil din momentul formulării prezentei acțiuni și până la atingerea majoratului copiilor minori.

8. La data de 30.01.*****24 avocatul reclamantului Barbăneagră Sergiu a depus cerere de majorare a pretențiilor prin care solicită încasarea de la pârâtul **********în beneficiul reclamantei Veronica Stratan pensia de întreținere pentru copiii minori ***** a.n. *****, **********a.n. ***** în mărime a câte 3.500,00 lei lunar pentru fiecare copil din momentul formulării prezentei acțiuni și până la atingerea majoratului copiilor minori.

Poziția instanței de fond:

9. Prin hotărârea judecătoriei Ungheni, din 8 aprilie *****24, s-a admis parțial acțiunea.

- S-a încasat de la pensia pentru întreținere de la părintele **********în beneficiul copiilor minori *****, IDNP *****, născut/ă la ***** și *****, IDNP *****, născut/ă la ***** în proporție de câte 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri dar nu mai puțin de 1.700,00 (o mie șapte sute,00) lei lunar pentru fiecare copil, prin intermediul părintelui

Veronica Stratan, începând cu data adresării în instanța de judecată 25.05.*****23, până la atingerea majoratului de către copiii minori.

- În partea încasării pensiei de întreținere, hotărârea se execută imediat.
- S-a încasat taxa de stat pentru cerința de încasare a pensiei de întreținere, în mărime de 150,00 (o sută cincizeci,00) lei în beneficiul Statului, din contul pârâtului *****.
- Încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către părți nu a fost solicitată.

Solicitarea apelantului .

10. Nefiind de acord cu hotărârea judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24, la data de 16 aprilie *****24,Veronica Stratan prin intermediul avocatului Barbăneagră Sergiu a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în acțiunea civilă și anume încasarea din contul lui ***** în beneficiul lui Veronica Stratan pensia de întreținere a copiilor minori ***** și **********în mărime de 3500 lei lunar pentru fiecare copil, din momentul formulării prezentei cereri și până la atingerea majoratului de către copii să fie admisă integral.

11. În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat aceleași circumstanțe de fapt și de drept ca și în cererea de chemare în judecată.

12. Suplimentar a indicat că, potrivit art. 75 din Codul Familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

13. Iar conform art. 76 alin. 1) Codul Familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

14. Susține apelanta că, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanța de judecată urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de ale circumstanțe importante, după cum ar fi datele Biroului Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.

15. Menționează apelanta că a comunicat instanței de judecată despre faptul că nu dispune de veniturile pe care intimatul le deține. Deasemenea, a comunicat că la determinarea cuantumului pensiei de întreținere urmează de se ține cont de interesul superior al copilului, iar potrivit datelor Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru un copil de vârsta 7-17 ani pentru orașele mari pentru I semestru al anului *****23, constituie 3470,40 lei. Din considerente date a solicitat încasarea sumei de 3500 lei lunar cu titlu de pensie de întreținere pentru fiecare copil minor, din momentul formulării prezentei cereri pînă la atingerea majoratului copilului minor.

Actele de procedură:

16. Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 4 octombrie *****24 apelul a fost acceptat spre examinare și s-a intentat procedura de apel. Concomitent s-a dispus convocarea participanților la proces la ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, stabilindu-se termen limită pentru prezentarea de către acesta a referinței cu înscrisuri, formarea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC. Totodată, s-a comunicat că, în cazul neprezentării de către părți a referinței cu înscrisuri, demersurile necesare, inclusiv prezentarea /reclamarea probelor, în temeiul art. 377 CPC, Colegiul Civil va trece de la dezbărările judiciare a cauzei în instanța de apel la ședința de pregătire.

Poziția intimatului:

17. La data de 14 octombrie *****24,intimatul **********prin intermediul avocatului Crîșmari Liliana a depus o referință la cererea de apel formulată de Veronica Stratan, solicitând respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

18. În motivarea referinței prezentate,intimatul a menționat că,în conformitate cu prevederile art. 74 din Codul Familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

19. Susține intimatul ***** că, reieșind din sentimentele sale de părinte ale copiilor minori,precum și din obligația instituită și prin lege - art. 74 alin. (1) din Codul Familiei, în limita posibilităților sale financiare, a întreținut și întreține copiii săi minori, satisfăcând nevoile alimentare și de îmbrăcăminte, precum și de instruire, cu bună-credință, fiind conștient dc faptul că, desfacerea

căsătoriei, în nici un caz, nu poate influența obligațiile tatălui și obligațiile mamei dc a asigura copiii comuni cu tot strictul necesar în limita posibilităților sale financiare.

20. Invocând prevederile art. 75 alin. 1, art. 18 alin. 1 din Legea cu privire la drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 și prevederile art. 18 alin. 1 și 27 din Convenția Internațională din ***** noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, intimatul a menționat că, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.

21. Totodată, intimatul **********a remarcat că, după desfacerea căsătoriei cu Veronica Stratan, și-a refăcut viață și la data de ***** s-a născut copilul minor *****. Reieșind din faptul dat, la moment este angajat în câmpul muncii în cadrul companiei DAXI TAXI SRL, în calitate de conducător auto, cu salariu lunar de 6000 lei, consideră că este necesar de a fi încasat pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum de 1/3-pentru 2 copii, potrivit art. 75 alin. (1) Codul Familiei, deoarece copilul *****, a.n. *****, urmează și el de a fi întreținut, instruit și educat de el.

22. Remarcând prevederile pct. 4 din Hotărârea plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 15.04.*****13, intimatul a specificat că, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispozițiile art. 75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariu și/sau din alic venituri ale pîrîtului, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii. Astfel, chiar dacă el dispunând de un loc de muncă de bază și, după caz, altul ocupat prin cumul, fapt confirmat prin actele prezentate, iar în cazul în care la materialele cauzei lipsea date despre locul său de muncă și despre veniturile sale, cu toate că reclamanta a solicita încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori într-o sumă bănească fixă, instanța de judecată este în drept să dispună încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, conform art. 76 alin. 1 Codul Familiei.

23. Totodată, intimatul a specificat că, potrivit datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova pentru semestrul I și semestrul II al anului *****23 privind minimul de existență a unui copil cu vârsta de 7-17 ani, media anuală pentru sate constituie suma de 2 985 lei, astfel instanța de fond just a ajuns la concluzia că urmează a fi încasată pensie alimentară în proporție de câte 1/3 din salariul și/sau din alte venituri, dar nu mai puțin de 1.700,00 (o mie șapte sute,00) lei lunar pentru fiecare copil, cu titlu de pensie de întreținere pentru copiii minori, care este o sumă ce corespunde necesităților de întreținere și dezvoltare a copiilor minori.

24. Concomitent, intimatul a menționat că, informația prezentată de Biroul Național de Statistică servește ca reper în stabilirea corectă a cuantumului pensiei de întreținere ce urmează a fi încasată, or potrivit prevederilor legale stabilite expres în articolele75 alin. (3) și 76 alin. (2) Codul Familiei, instanței de judecată îi revine rolul decizional predominant, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Astfel că datele statistice prezentate de către Biroul Național de Statistică instanța de fond le-a clasificat ca circumstanțe importante în stabilirea cuantumului pensiei de întreținere necesare pentru buna desfășurare a activităților de zi cu zi a minorilor, cu atât mai mult că instanței nu i-au fost prezentate probe că întreținerea copiilor depășește suma stabilită de Biroul Național de Statistică și că pârâtul/intimat dispune de surse financiare suficiente pentru a achita mai mult.

25. În contextul celor menționate, intimatul a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și menținerea hotărârii instanței de fond.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

26. În ședința instanței de apel participanții la proces nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost executată. (f.d. 107-108)

27. Prin referința depusă reprezentantul intimatul, avocatului Crîșmari Liliana a solicitat examinarea cauzei în absența sa, și a persoanei care o reprezintă.

28. În conformitate cu art. 100 CPC, cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.

29. Iar conform art. 379 alin. 2 CPC, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

30. Ținând cont de prevederile enunțate, Colegiul Civil a dispus examinarea cauzei în absența participanților la proces care au fost citate legal despre data și ora examinării cauzei.

Aprecierea instanței de apel:

31. Studiind materialele cauzei, verificând argumentele apelului în raport cu circumstanțele cauzei și cu normele de drept material și procesual aplicabil situației din speța dată, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite apelul, a casa integral hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi soluții reieșind din următoarele considerente:

32. În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

33. Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 8 aprilie *****24 (f.d. 72), iar la data de 12 aprilie *****24, ***** prin intermediul avocatului Crîșmari Liliana a contestat-o cu apel (f.d. 77-78). În asemenea condiții, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

34. În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

35. Iar conform art. 386 alin. 1 lit. a)-d) CPC, Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

36. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a stabilit că, la data de 25 mai *****23, Stratan Veronica s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** solicitând încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** în mărime de 3000,00 lei lunar, din momentul formulării prezentei acțiuni până la atingerea majoratului de către copii.

37. În cadrul ședinței instanței de fond, reclamanta Veronica Stratan depune o cerere prin care solicită majorarea pretențiilor formulate în acțiune, pledând în continuare pentru încasarea din contul lui **********a pensie de întreținere a copiilor minori, ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** în mărime de 3500,00 lei lunar din momentul formulării prezentei acțiuni până la atingerea majoratului de către copii minori.(f.d. 46-48).

38. Prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24, acțiunea reclamantei Stratan Veronica a fost admisă parțial.

- S-a încasat pensia pentru întreținere de la părintele **********în beneficiul copiilor minori *****, IDNP *****, născut/ă la ***** și *****, IDNP *****, născut/ă la ***** în proporție de câte 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri dar nu mai puțin de 1.700,00 (o mie șapte sute,00) lei lunar pentru fiecare copil, prin intermediul părintelui Veronica Stratan, începând cu data adresării în instanța de judecată 25.05.*****23, până la atingerea majoratului de către copiii minori.
- S-a încasat taxa de stat pentru cerința de încasare a pensiei de întreținere, în mărime de 150,00 (o sută cincizeci,00) lei în beneficiul Statului, din contul pârâtului *****.

39. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond,Veronica Stratan prin intermediul avocatului Barbăneagră Sergiu o contestă cu apel, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea formulată și dispus spre încasarea din contul lui **********în beneficiul lui Veronica Stratan pensia de întreținere a copiilor minori ***** și *****, în sumă bănească fixă a câte 3500,00 lei lunar, din data depunerii acțiunii până la majoratul copiilor.

40. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24, prin prisma argumentelor invocate în apel în coraport cu normele de drept material și procesual aplicabile speței, Colegiul Civil consider că concluziile instanței de judecată în ce privește încasarea din contul lui **********în beneficiul Veronica Stratan pensia de întreținere a copiilor minor ***** și **********în proporție de câte 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri dar nu mai puțin de 1.700,00 (o mie șapte sute,00) lei lunar pentru fiecare copil, sunt incorecte, rezultate din aplicarea şi interpretarea greșită a normelor de drept material și procesual, precum şi din aprecierea incorectă a probatoriului pe caz.

41. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

42. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

43. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a

justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

44. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

45. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

46. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

47. În temeiul art. 240 alin. (1) și 3 Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

48. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

49. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază

concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

50. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

51. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

52. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinîndu-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, aceasta are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

53. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a stabilit că, din relații de căsătorie a soților Stratan, la data de ***** s-a născut fiica *****, iar la data de ***** s-a născut feciorul *****.

54. Potrivit certificatului de naștere a copilului minor ***** nr. ***** (f.d. 11) la rubrica mamă, este înregistrată reclamanta/apelantă Veronica Stratan, iar la rubrica tată este înregistrat pârâtul/intimat *****. La fel, și din conținutul certificatului de naștere a copilului minor **********nr. *****, nr. ***** (f.d. 10) la rubrica mamă, este înregistrată reclamanta/apelantă Veronica Stratan, iar la rubrica tată este înregistrat pârâtul/intimat *****.

55. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai stabilit că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie *****22, s-a casat integral hotărârea judecătoriei Ungheni din ***** aprilie *****22, cu emiterea unei noi hotărâri

prin care s-a admis cererea de chemare în judecată a lui ***** și cererea reconvențională a lui Stratan Veronica. S-a desfăcut căsătoria, încheiată la 26 septembrie *****23, între ***** și Stratan Veronica la ***** r-ul Strășeni, înregistrată cu nr. *****. S-a determinat domiciliul copiilor minori Stratan Andreia, născută la ***** și *****, născut la ***** și ***** născut la ***** cu mama-Stratan Veronica. (f.d. 21-28)

56. Prin acțiunea înaintată Veronica Stratan a solicitat încasarea din contul pârâtului **********pensia de întreținere a copiilor minor ***** a.n. ***** și ***** a.n. *****, în sumă bănească fixă a câte 3500,00 lei lunar, din data înaintării acțiunii până la majoratul copiilor. (*cerință modificată prin cererea de majorare a pretențiilor*).

57. Potrivit art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

58. În conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1)-(3) Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copilului, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

59. Iar, conform art. 97 Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreținere, membrii familiei menționați la art. 74-91 pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind încasarea pensiei respective, chiar și în cazul când aceasta se plătește benevol.

60. Potrivit art. 75 alin. (1) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

61. Potrivit art. 76 Codul familiei, (1) în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi

familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

62. În conformitate cu 8 alin. 1 și 2 din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.*****23, Fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să își cunoască părinții, să beneficieze de grija lor și să coabiteze cu aceștia. Răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului.

63. Potrivit art. 11 alin. 2 din Lega 370 din 30.11.*****23, părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

64. Articolul 18 alin.(1) al Convenției internaționale din *****.11.1989 cu privire la drepturile copilului, stipulează că, statele parti vor depune eforturi pentru asigurarea recunoasterii principiului potrivit caruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, dupa caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea si dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie sa acționeze, in primul rând, in interesul suprem al copilului.

65. Art. 27 alin.(2) din Convenție prevede că, părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare în vederea dezvoltării copilului.

66. Raportând conținutul actelor cauzei, prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Bălți, conchide că soluția instanței de fond de a încasa din contul lui Statan Ivan în beneficiul lui Stratan Veronica pensia de întreținere a copiilor minori ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** în proporții de 1/3 din salariu și/ sau din alte venituri dar nu mai puțin de 1700,00 lei lunar pentru fiecare copil, nu este justificată și depășește limitele pretențiilor reclamantei, or,dînsa la înaintarea cererii de chemare în judecată a optat pentru încasarea din contul pârâtului ***** cu titlu de pensie de întreținere a copiilor minori ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** o sumă bănească fixă de 3500 lei lunar (cerință concretizată prin cererea depusă la 30.01.*****24).

67. La caz, este necesar de a se menționa că, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, care raportează media anuală pe țară pentru anul *****23 pentru un copil de vârstă 7-17 ani suma constituie 2732,1 lei lunar.

68. Concomitent instanța de apel remarcă că, datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existență a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca cuantum/ nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, or, prin prisma prevederilor art. 18 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din *****.11.1989, în vigoare pentru R.Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului, potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

69. Reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil faptul, că atât Stratan Veronica cît și ***** sunt obligaţi să contribuie în mărime egală la întreținerea copiilor minori, și respectiv în contextul dat, Colegiul civil conchide că suma de 1/3 din salariu și/ sau din alte venituri dar nu mai puțin de 1700,00 lei lunar pentru fiecare copil, nu este una reală și rezonabilă, or, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copiilor, de aceea instanța de apel va considera necesar de a încasa din contul lui **********în beneficiul Veronicăi Stratan pensia de întreținere a copiilor minori: ***** născută la ***** și *****, născut la ***** suma de *****00 (două mii) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată 25.05.*****23, până la atingerea majoratului de către copiii minori sau schimbarea situației părinților.

70. Ce ține de argumentul intimatului **********precum că mai are la întreținere un copil minor ***** a.n. *****, iar salariul său 6000,00 lei pe care îl primește de la SRL,, Daxi Taxi” urmează de a fi împărțit în 1/3 între cei trei copii, Colegiul Civil îi va da o apreciere critică, or faptul că apelantul mai are la întreținere un alt copil minor nicidecum nu poate afecta drepturile și interesele celorlalți copii minori ***** și **********în condițiile în care părintele trebuie să depună toate eforturile în vederea asigurării cu cele necesare copiilor săi, să le creeze condiții și să le asigure un trai decent.

71. În contextul celor expuse, Colegiul Civil va admite apelul declarat de Veronica Stratan va casa integral hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care se va încasa de la **********în beneficiul Veronicăi Stratan pensie de întreținere a copiilor minori: *****, și *****, în sumă de cite *****00 (două mii) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată 25.05.*****23,

până la atingerea majoratului de către copiii minori sau schimbarea situației părinților.

72. Ținând cont de faptul admiterii parțiale a acțiunii formulate de Veronica Stratan, și de faptul că reclamanta/apelantă Veronica Stratan este scutită de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul Civil consideră necesar de a dispune și încasarea de la **********în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 1674,46 lei, calculate în felul următor: *****00 lei x 12 luni = 24000 lei (anual I copil); 24000 lei x 2 copii= 48 000,00 anual pentru II copii); 48 000,00 lei -5001 (conform pct. 1.1.2 din Legea taxei de stat) = 42 999 lei; 42 999 lei x 4% = 1719,96 lei; 1719,96 lei+ 250 lei = 1969,96 lei; (taxă de stat pentru I Instanță); 1969,96 lei x 85% = 1674,46 lei (taxă de stat pentru instanța de apel).

73. Din considerentele menționate, Colegiul Civil v-a casa integral hotărârea judecătoriei Ungheni din 30 mai *****24, cu emiterea unei noi soluții, conform căreia , se admite parțial acțiunea formulată de Stratan Veronica,cu încasarea de la ********** în beneficiul Veronicăi Stratan a pensiei de întreținere a copiilor minori: *****, și *****, în suma de *****00 (două mii) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată - 25.05.*****23, până la atingerea majoratului de către copiii minori sau schimbarea situației părinților, și a taxei de stat în beneficiul statului în mărime de 1674,46 lei. În rest, acțiunea se va respinge.

74. În conformitate cu art.art. 385 lit. c), 390 CPC, Colegiul civil ;

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de Veronica Stratan.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 8 aprilie *****24, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Veronica Stratan împotriva lui **********cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, cu emiterea unei noi hotărîri prin care:

Se admite parțial acțiunea formulată de Stratan Veronica.

Se încasează de la **********IDNP ***** în beneficiul Veronicăi Stratan INDP ***** pensia de întreținere a copiilor minori: *****, IDNP *****, născută la ***** și *****, IDNP *****, născut la ***** suma de *****00 (două mii) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată 25.05.*****23, până la atingerea majoratului de către copiii minori sau schimbarea situației părinților.

Se încasează de la **********în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1674,46 lei.

În rest, acțiunea se respinge.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători: Dumitru Corolevschi

Natalia Chircu